

Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru mjesečna je publikacija koju objavljuje Odjel za europske poslove. Bilten daje pregled europskih poslova u Saboru koji proizlaze iz članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji.

Hrvatski sabor, kao nacionalni parlament države članice Europske unije, sudjeluje u procesu donošenja odluka na europskoj razini putem nadzora nad aktivnostima Vlade u institucijama Europske unije te izvršavanjem ovlasti dodijeljenih nacionalnim parlamentima Ugovorom iz Lisabona.

RASPRAVA O IZVJEŠĆU S ODRŽANIH SASTANAKA EUROPSKOGA VIJEĆA

U skladu sa Zakonom o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima predsjednik Vlade podnosi Saboru pisano izvješće o održanim sastancima Europskoga vijeća.

Na početku 3. sjednice, 18. rujna 2024. Hrvatski sabor održao je raspravu o Izvješću predsjednika Vlade o održanim sastancima Europskoga vijeća u razdoblju od siječnja do srpnja 2024. Nakon održane rasprave Sabor je 20. rujna 2024. prihvatio podneseno Izvješće.

AKTIVNOSTI ODBORA ZA EUROPSKE POSLOVE

Odbor za europske poslove obavlja europske poslove u skladu sa Zakonom o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima i Poslovníkom Hrvatskoga sabora.

Sjednice Odbora

Na 3. sjednici, održanoj 17. rujna 2024., Odbor je raspravljao o Izvješću predsjednika Vlade o održanim sastancima Europskoga vijeća u razdoblju od siječnja do srpnja 2024., koje je predstavila državna tajnica Ministarstva vanjskih i europskih poslova. Nakon provedene rasprave Odbor je prihvatio Izvješće.

NADZOR NAD AKTIVNOSTIMA VLADE U INSTITUCIJAMA EUROPSKE UNIJE

Sastanci Vijeća Europske unije

Dostava stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije radnim tijelima

U postupku praćenja rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije, Odbor za europske poslove je u rujnu 2024. dostavio radnim tijelima Hrvatskoga sabora 2 stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije, u različitim sastavima:

- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za poljoprivredu i ribarstvo (AGRIFISH) 23. rujna, dostavljeno je **Odboru za poljoprivredu**,
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za opće poslove (GAC) 24. rujna, dostavljeno je **Odboru za europske poslove**.

IZRAVNO DOSTAVLJENI DOKUMENTI EUROPSKE UNIJE

Prema odredbi Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte.

Ured za međunarodne i europske poslove dnevno objavljuje izravno dostavljene dokumente na mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora u rubrici Postupanje s dokumentima EU-a, s pratećim informacijama o: oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i roku za provjeru načela supsidijarnosti, stajalištu Republike Hrvatske, obrazloženom mišljenju i političkom dijalogu, području politika kojemu dokument pripada te nazivu inicijative iz programa rada Komisije.

U razdoblju od **1. do 30. rujna 2024.** institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskome saboru **ukupno 49 pravnih akata na hrvatskome jeziku**, od toga 27 prijedloga obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 22 neobvezujuća pravna akta.

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije.

U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela supsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu.

Pregled izravno dostavljenih dokumenata Europske unije u zakonodavnom postupku u razdoblju od 1. do 30. rujna 2024.

POLJOPRIVREDA, RIBARSTVO I RURALNI RAZVOJ

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2024) 407</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) br. 1026/2012 o određenim mjerama za očuvanje ribljih stokova koje se odnose na zemlje koje dopuštaju neodrživi ribolov	13. 9. 2024. ...

PRORAČUNI I PRORAČUNSKI NADZOR

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2024) 275</u>	Prijedlog ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom na temelju zahtjeva Belgije (EGF/2024/001 BE/Match-Smatch)	16. 9. 2024. ...
<u>COM (2024) 426</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi Mehanizma suradnje za zajmove Ukrajini i pružanju izvanredne makrofinancijske pomoći Ukrajini	30. 9. 2024. ...

INFORMACIJA O IZVJEŠĆU MARIJA DRAGHIJA O BUDUĆNOSTI EUROPSKE KONKURENTNOSTI

Izvješće posebnog savjetnika predsjednice Europske komisije o budućnosti europske konkurentnosti, Marija Draghija, objavljeno je 9. rujna 2024., a u Europskome parlamentu predstavljeno je na plenarnoj sjednici 17. rujna.

- **Izvješće se sastoji od dva dijela:**
A – kraćeg i komprimiranijeg pod nazivom Strategija europske konkurentnosti

B – detaljne analize i preporuka u pogledu 10 sektora ključnih za konkurentnost EU-a u predstojećem razdoblju (energetika, kritične sirovine, digitalizacija, energetska intenzivna industrija, čiste tehnologije, automobilska industrija, obrana, svemir, farmaceutika i promet) i horizontalnih politika (ubrzavanje inovacija, podržavanje investicija, poticanje kompetitivnosti, osiguravanje potrebnih vještina i jačanje upravljanja).

Strategija europske konkurentnosti

- U Europi trend usporavanja rasta traje od početka stoljeća, što dovodi do sve većeg zaostajanja za glavnim globalnim konkurentima – SAD-om i Kinom.
- Projekcije pokazuju da je EU u opasnosti od još većeg zaostajanja obzirom da je ovo prvo razdoblje u nedavnoj povijesti u kojem rast neće biti podržan povećanjem populacije, čak suprotno – očekuje se da će se radna snaga smanjivati za oko 2 milijuna radnika godišnje do 2040.
- Kako bi se digitaliziralo i dekarboniziralo europsko gospodarstvo i pojačali obrambeni kapaciteti, potrebno je podići udio investicija za oko 5 % europskog BDP-a (za usporedbu, investicije vezane uz Marshallov plan su bile od 1-2% europskog BDP-a godišnje).
- Ako EU ne može postati produktivnija, morat će se odreći svojih ambicija da postane predvodnik u novim tehnologijama i klimatskoj politici, no još važnije, Draghi smatra da su zbog niskog rasta i produktivnosti u opasnosti i temeljne europske vrijednosti kao što su sloboda, mir, jednakost, demokracija i prosperitet u održivom okruženju.
- Europa mora graditi budući rast na dobrim temeljima i svojim komparativnim prednostima kao što su jaki obrazovni i zdravstveni sustavi i otporne socijalne države.

I. Tri glavna područja djelovanja za ponovno pokretanje rasta

1. Smanjenje jaza u inovacijama

- Kako bismo vratili inovacije u Europu potrebna je reforma cijelog inovacijskog ekosustava.
- Reforma počinje etabliranjem najboljih EU sveučilišta i istraživačkih institucija i olakšavanjem istraživačima da komercijaliziraju svoje ideje, obzirom da se trenutno samo 1/3 patentiranih izuma registriranih na europskim sveučilištima komercijalno iskorištava.
- Sljedeći je korak poticanje inovativnih start-upova na širenje u Europi uklanjanjem regulatornih prepreka, odnosno osiguravanje ravnoteže između opreza i inovativnosti te osiguravanje dosljedne primjene propisa.
- Ključna inicijativa u tom kontekstu je stvaranje novog pravnog statusa u EU: „Inovativna europska tvrtka“, a tvrtkama s tim statusom bi se odmah omogućio jedinstveni digitalni identitet koji vrijedi u cijeloj EU.

- Ako se mudro troše, javna sredstva mogu biti moćan alat za pokretanje revolucionarnih tehnologija obzirom da su takve tehnologije često previše rizične ili zahtijevaju previše financiranja da bi ih privatni sektor mogao financirati sam. Međutim, treba imati na umu da se, iako javni sektor u EU-u troši na inovacije otprilike koliko i SAD, samo jedna desetina te potrošnje odvija na razini Unije.
- Potrošnja EU-a na inovacije trebala bi se proširiti i preusmjeriti na manji broj zajednički dogovorenih prioriteta, s većim izdvajanjem za revolucionarne inovacije. Uspjeh ovih mjera ovisit će o integraciji jedinstvenog tržišta i unije tržišta kapitala, tako da se privatna ulaganja mogu preusmjeriti prema sektorima visoke tehnologije i da se industrijska struktura može razvijati.
- Ključno pitanje za EU bit će integracija novih tehnologija poput umjetne inteligencije (*Artificial Intelligence – AI*) u industrijski sektor. U tom kontekstu je nužno promijeniti svoju orijentaciju s pokušaja obuzdavanja AI na razumijevanje kako od nje imati koristi.
- EU ima jedinstvenu priliku smanjiti troškove implementacije AI stavljanjem na raspolaganje svoje jedinstvene mreže računala visokih performansi.
- Tehnološki napredak i društvena uključenost moraju ići paralelno - zbog toga je potrebna temeljita revizija pristupa vještinama, usmjerena na korištenje podataka i ulaganje u obrazovanje u svakoj fazi života.
- Kako bi Europa uspjela, ulaganja u tehnologiju i ljude ne mogu zamijeniti jedno drugo.

2. Povezivanje / ostvarivanje sinergije dekarbonizacije i konkurentnosti

- Ako ambiciozni europski klimatski ciljevi budu usklađeni s koherentnim planom za njihovo postizanje, dekarbonizacija će biti prilika za EU.
- Na vrhuncu energetske krize 2022., prirodni je plin određivao cijene 63 % vremena, unatoč tome što je činio samo 20 % udjela u mješavini električne energije u EU-u. Čak i ako su naši ciljevi obnovljivih izvora energije ispunjeni, fosilna goriva će i dalje određivati cijene energije veći dio vremena barem do kraja ovog desetljeća.
- Prvi prioritet je sniženje cijena energije. S vremenom će dekarbonizacija pomoći u preusmjeravanju proizvodnje električne energije prema sigurnim, jeftinim i čistim izvorima energije.
- Potrebno je postići napredak u području čiste energije na tehnološki neutralan način, što bi trebalo uključivati obnovljive izvore energije, nuklearnu energiju, vodik, bioenergiju te hvatanje, korištenje i skladištenje ugljika.
- Ubrzanje tempa izdavanja dozvola i povećanja ulaganja u mreže bit će nužno za otključavanje ovog potencijala, inače bismo do 2040. mogli izgubiti do 10 puta više proizvodnje obnovljive energije zbog ograničenja mreže. Fokus bi trebao biti na ubrzanju postavljanja interkonektora.
- Dekarbonizacija je prilika za industriju EU-a obzirom da je EU svjetski predvodnik u čistim tehnologijama kao što su vjetroturbine, elektrolizeri i goriva s niskom razinom ugljika, a na području EU-a razvija više od jedne petine čistih i održivih tehnologija u svijetu.

- Kineska konkurencija potaknuta je kombinacijom državnih subvencija, inovacija i ekonomije razmjera, zbog čega se u vanjskoj trgovini EU suočava s kompromisom: veće oslanjanje na Kinu moglo bi ponuditi najjeftiniji put za postizanje klimatskih ciljeva, ali treba imati na umu da jeftina kineska proizvodnja predstavlja prijetnju inače produktivnim europskim industrijama i obećanju da će „ozelenjivanje“ donijeti "dobre zelene poslove".
- U pogledu određenih tehnologija, kao što su solarni paneli, gdje su strani proizvođači predaleko ispred, pokušaj preuzimanja proizvodnje u Europi bi unazadio dekarbonizaciju.
- Međutim, postoje i drugi sektori u kojima EU treba ostati otvorena za korištenje strane tehnologije i povećanje unutarnjih ulaganja.
- U nekim sektorima, poput proizvodnje baterija, ne želimo biti u potpunosti ovisni o stranoj tehnologiji iz strateških razloga, pa je ključno zadržati znanje i iskustvo u Europi.
- Konačno, tu su i takozvane „*infant industries*” u kojima Europa ima inovativnu prednost koju treba njegovati dok tvrtke ne budu spremne za međunarodno natjecanje.
- Prioritet u trgovinskoj politici je učiniti sve kako bi svi partneri djelovali u skladu s pravilima Svjetske trgovinske organizacije (WTO-a), uključujući i one koji to trenutno ne čine. U onoj mjeri u kojoj se koriste trgovinske mjere, one bi trebale biti oprezne, obrambene i posebno osmišljene samo da izjednače uvjete.
- Treba jasno razlikovati inovacije u inozemstvu koje su dobre za Europu od državno sponzorirane konkurencije koja šteti EU industriji. Izvješće se stoga zalaže za povratak na uobičajeni režim državnih potpora, predviđajući državnu potporu za investicijske projekte od zajedničkog europskog interesa.

3. Jačanje sigurnosti i smanjenje ovisnosti

- Sigurnosne prijetnje rastu. Kako bi Europa ostala slobodna, mora biti neovisnija - imati sigurnije opskrbe lance za ključne sirovine i tehnologije, povećati proizvodni kapacitet u strateškim sektorima i proširiti industrijske kapacitete u obrani i svemiru.
- Osiguravanje ključnih sirovina značit će odmicanje od zemalja koje su do sada bile najjeftiniji dobavljači u svijetu. Jačanje opskrbnog lanca za poluvodiče zahtijevat će velika nova ulaganja. Trošak razvoja obrambene sposobnosti bit će znatan.
- Izvješće preporučuje razvoj istinske "vanjske gospodarske politike" EU-a, koordinaciju preferencijalnih trgovinskih sporazuma i izravnih ulaganja s nacijama bogatim resursima, stvaranje zaliha u odabranim kritičnim područjima i stvaranje industrijskih partnerstava za osiguranje opskrbnog lanca ključnih tehnologija.
- Također je potrebna strategija za povećanje europske prisutnosti u najnaprednijim segmentima čipova.
- Ova "vanjska gospodarska politika" trebala bi odražavati europske vrijednosti i pomiriti sigurnosne interese sa solidarnošću prema zemljama srednjeg i niskog dohotka, pomažući im da se razvijaju i dekarboniziraju kao što to čini EU.

- Što se tiče obrane, ključna je slabost EU pretjerana fragmentacija industrijske baze, što je dodatno pojačano nedostatkom koordinacije među državama članicama, dupliciranjem i nedostatkom interoperabilnosti opreme.
- U sektoru obrane, konsolidacija potrošnje trebala bi biti usklađena sa selektivnom integracijom i konsolidacijom industrijskih kapaciteta EU-a, s izričitim ciljem povećanja opsega, standardizacije i interoperabilnosti.
- Europa ima mnogo visoko sofisticiranih malih i srednjih poduzeća u sektoru obrane koja bi mogla dati izniman doprinos našoj zajedničkoj obrani.

II. Ključne prepreke rastu

1. Europa nije fokusirana – artikulirani su zajednički ciljevi ali se ne određuju dovoljno jasni prioriteti niti se rješavaju kroz ciljne politike. U tom kontekstu izazov ostaju fragmentirano jedinstveno tržište i administrativna opterećenja za poslovne subjekte, osobito male i srednje poduzetnike (SME) i one koji rade u sektoru digitalizacije.
2. Europa rasipa zajedničke resurse – potrošnja je disperzirana kroz različite nacionalne i EU instrumente. To je posebno vidljivo u području obrane gdje zajednička EU potrošnja na opremu čini manje od petine ukupne potrošnje država članica, a gotovo 80% nabava u području obrane dobili su neeuropski proizvođači, u prvom redu SAD.
3. Europa je nekoordinirana u važnim područjima – sustav donošenja odluka nije evoluirao u skladu s proširenjem Unije, niti je odgovorio na sve kompleksnije i neprijateljskije globalno okruženje. Zakonodavni postupak prosječno traje oko 19 mjeseci.

III. Tri transformativna procesa

1. Europa mora ubrzati inovacije i naći nove motore rasta (*growth engines*). Svijet je na rubu sljedeće digitalne revolucije potaknute razvojem umjetne inteligencije (AI), a Europa mora uhvatiti korak i postati predvodnik.
2. Europa mora smanjiti visoke cijene energije dok istovremeno nastavlja proces dekarbonizacije i prelazak na kružno gospodarstvo. Ruska invazija Ukrajine i gubitak dostupnosti plinovoda s prirodnim plinom promijenili su energetska okruženja. Dekarbonizacija može biti prilika za Europu kako bi se osigurala pozicija predvodnika u čistim tehnologijama, koje EU može razvijati temeljem vlastitih resursa.
3. Europa mora reagirati na sve nestabilnije geopolitičko okruženje u kojem ovisnost stvara ranjivost te se mora pobrinuti za vlastitu sigurnost. Nužno je smanjiti ovisnost o kritičnim sirovinama, osobito iz Kine; agregirati svoju potrošnju za obranu, kao i osnažiti vlastitu obrambenu industriju.

Kako bi se upravljalo s tri transformativna procesa, potrebno je kreirati **novu industrijsku strategiju za Europu** koja počiva na sljedećim pretpostavkama:

- ✓ punoj provedbi svih elementa jedinstvenog tržišta;
- ✓ usklađivanju industrijske politike, trgovinske politike i politike tržišnog natjecanja;
- ✓ velikim investicijama u glavna područja aktivnosti;

- ✓ reformi upravljanja u EU, kojom će se produbiti koordinacija i smanjiti administrativna opterećenja.

IV. Očuvanje socijalne uključenosti

- Europa mora povećati rast produktivnosti i zamah u inovacijama, ali ne nauštrb svojeg socijalnog modela – rast i socijalna uključenost (jednakost) moraju ići ruku pod ruku.
- Nužno je promijeniti pristup vještinama i osigurati zaposlenima edukaciju i trening (*re-skilling i up-skilling*) kako bi mogli osigurati bolje poslove i prilagoditi se tehnološkim promjenama na tržištu rada.
- **Kohezijska politika** mora biti usklađena s povećanjem inovacija i dovršavanjem jedinstvenog tržišta.
- EU ima dugogodišnju tradiciju programa koji osiguravaju konvergenciju između siromašnih i bogatih regija, no ti će se programi morati mijenjati kako bi reflektirali novu dinamiku u trgovini i inovacijama – kohezijska politika se mora fokusirati na obrazovanje, promet, stanovanje, digitalnu povezanost i planiranje, što bi trebalo povećati atraktivnost različitih urbanih cjelina i regija.
- Europa mora naučiti iz grešaka razdoblja hiper-globalizacije kako bi se pripremila za ubrzane promjene u budućnosti. Politike moraju biti osjetljive na socijalne posljedice - potrebna je što veća uključenost građana i socijalni dijalog kako bi se postigao društveni konsenzus za potrebne promjene.

V. Financiranje

- EU može osigurati financiranje za novu industrijsku strategiju, ali će pritom privatni sektor trebati potporu javnog.
- Međutim, potpora za javne i privatne investicije je ograničena veličinom europskog proračuna (godišnji proračun EU-a iznosi oko 1% EU BDP-a), njegovim manjkom fokusa i prekonzervativnom odnosu prema preuzimanju rizika.
- Najveći dio sredstava višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) je alociran za kohezijsku i poljoprivrednu politiku (oko 30% za svaku) i fragmentiran na 50-tak programa, što otežava financiranje velikih paneuropskih projekata. Kapacitet EU proračuna za mobilizaciju privatnih investicija je nedostatan zbog slabe otvorenosti rizicima.
- Otplata zaduženja EU-a u okviru programa Next Generation EU će otpočeti 2028., u iznosu od oko 30 milijardi eura godišnje, što znači da će potrošnja na EU razini morati biti smanjena zbog plaćanja kamata i glavnice.
- S druge strane, EU si je postavila niz ambicioznih ciljeva koje su podržale institucije i države članice: npr. postizanje ugljične neutralnosti do 2050.; podizanje javne potrošnje za inovacije na 3% BDP-a godišnje; dok su se uz to države članice koje su i članice NATO-a obvezale uložiti najmanje 2% BDP-a u obranu godišnje itd.
- Analiza EK o potrebama ulaganja za postizanje nabrojanih postojećih ciljeva dolazi do zaključka da će **godišnje trebati 750-800 milijardi eura dodatnih ulaganja**. Za

financiranje ovog opsega ulaganja potreban je napredak u Uniji tržišta kapitala, tako da se privatna štednja može usmjeriti u ulaganja u cijeloj EU.

- Ako EU provede strategiju navedenu u izvješću i produktivnost poraste, tržišta kapitala će bolje reagirati na protok privatne štednje, a javnom sektoru će biti lakše financirati svoj udio. Brži rast produktivnosti mogao bi smanjiti troškove nacionalnih vlada za jednu trećinu.
- Zajedničko financiranje investicija na razini EU-a je nužno za povećanje rasta produktivnosti – posebno kada je riječ o investiranju u revolucionarna istraživanja i infrastrukturu za ugrađivanje AI-ja u gospodarstvo, kao i zajedničko financiranje drugih europskih javnih dobara – osobito investicije u mreže i interkonekcije, financiranje zajedničke nabave za obrambene svrhe i u istraživanja i inovacije u području obrane.

VI. Upravljanje

- Kako bi nova industrijska strategija zaživjela potrebno je paralelno raditi na izmjenama institucionalnog okvira i funkcioniranja EU-a.
- Proces donošenja odluka u EU-u je prespor, uz rizik od upotrebe veta. Jačanje EU-a bi zahtijevalo i izmjene temeljnih ugovora, ali to nije preduvjet – mnogo bi se moglo postići i uz ciljane prilagodbe.
- Obnovljeno partnerstvo unutar EU-a trebalo bi se temeljiti na tri ključne postavke – refokusiranju rada, ubrzanju aktivnosti i pojednostavljenju pravila.

Refokusiranje

- Kako bi se refokusirao rad, predlaže se uspostavljanje okvira za koordinaciju konkurentnosti, koji bi zamijenio druge koordinacijske instrumente koji se preklapaju. Novi okvir bi se bavio samo strateškim prioritetima na razini EU-a, a smjernice bi formuliralo i usvajalo Europsko vijeće na početku svakog institucijskog ciklusa.
- Konsolidaciju koordinacijskih mehanizama trebala bi pratiti i konsolidacija proračunskih izvora koji bi se trebali fokusirati na financiranje javnih dobara koja su ključna za strateške prioritete EU-a.
- Refokusiranje znači da bi Unija trebala biti stroža u primjeni načela supsidijarnosti, čija provjera spada u nadležnosti nacionalnih parlamenata država članica. Nažalost, nacionalni parlamenti pokazuju pasivnost u korištenju mogućnosti provjere usklađenosti zakonodavstva EU-a s načelom supsidijarnosti.
- Općenito bi institucije EU-a trebale biti suzdržanije/ obuzdati se („*apply self-restraint*“), i usmjeriti se na filtriranje novih inicijativa, kao i racionaliziranje („*streamlining*“) postojeće pravne stečevine.

Ubrzavanje

- Treba iskoristiti sve mogućnosti koje nude ugovori EU-a za proširenje kvalificirane većine.
- Glasovanje u Vijeću EU-a kvalificiranom većinom (*Qualified Majority Voting – QMV*) trebalo bi proširiti na više područja, a ako je djelovanje na razini EU-a blokirano, trebalo

bi slijediti diferencirani pristup integraciji.

- Klauzula premošćivanja (*passarele clause* – koja omogućuje prijelaz s odlučivanja jednoglasnošću na QMV i prijelaz s donošenja akta u posebnom zakonodavnom postupku na donošenje putem redovnog zakonodavnog postupka (*Ordinary Legislative Procedure* – OLP) bez izmjene temeljnih ugovora) trebala bi se iskoristiti za generaliziranje QMV u svim područjima politike u Vijeću.
- Ako djelovanje na razini EU-a ometaju postojeći institucionalni postupci, skupine država članica mogu iskoristiti mogućnost pojačane suradnje kako je predviđeno člancima 20. UEU-a i 329. UFEU-a. Kao posljednje sredstvo, treba razmotriti međuvladinu suradnju.

Pojednostavljenje pravila

- Regulatorni teret za europske tvrtke je visok i nastavlja rasti, ali EU nema zajedničku metodologiju za njegovu procjenu. EK već godinama radi na smanjenju „zaliha” propisa u skladu s programom bolje regulative. Međutim, nova regulativa u EU-u raste brže nego u drugim usporedivim gospodarstvima (oko 3500 zakona i 2000 rezolucija doneseno je u SAD-u na saveznoj razini tijekom razdoblja 2019.-2024., dok je u istom periodu EU donijela oko 13000 akata).
- Kako bi se počelo sa smanjenjem „zaliha” propisa, potrebno je imenovati potpredsjednika EK za pojednostavljenje, uz usvajanje jedinstvene, jasne metodologije za kvantificiranje troškova novog regulatornog „tijeka”.
- Na početku mandata EK, trebalo bi posvetiti najmanje šest mjeseci sustavnoj procjeni i testiranju otpornosti na stres postojećih propisa, a zatim se usredotočiti na provođenje kodifikacije i konsolidacije zakonodavstva EU-a po područjima politike.
- Trebalo bi u potpunosti provesti najavljeno smanjenje od 25 % obveza izvješćivanja i obvezati se na postizanje daljnjeg smanjenja za SME do 50 %.

Uredništvo: Tanja Babić, Tatjana Briški, Mirna Matković, Snježana Ramljak, Mario Straka, Jelena Špiljak ©[Hrvatski sabor](http://Hrvatski.sabor.hr) / Kontakt: ured-mep@sabor.hr